

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

مریم لاریبی Meriem Laribi

ترجمه توسط حمید محوی

۱۱ مارچ ۲۰۱۳

دوسیه هوگو چاوز

۲

چاوز ستون هویت ونزولای معاصر است

مصاحبه با رومن میگس، جامعه شناس فرانسوی که نزدیک ده سال است در ونزولا زندگی می کند. او تأثیر گذاری های رئیس جمهور چاوز در رابطه با جامعه ونزولانی را از سه دیدگاه مختلف مورد بررسی و تحلیل قرار می دهد : چاوز سیاسی، چاوز مردمی و چاوز دولتی.

مریم لاریبی : رومن میگس، شما جامعه شناس هستید. از سال ۲۰۰۴ در ونزولا زندگی می کنید. در کتاب (...) (۱) برنامه نئولیبرال اپوزیسیون هوگو چاوز را تشریح کرده اید. این کتاب در ۲۵۰۰۰ نسخه در ونزولا طی آخرین اردوی انتخاباتی منتشر شد. هوگو چاوز هیچکس را بی اعتناء باقی نمی گذارد. عده ای از او منتفر هستند، و عده ای او را ستایش می کنند. شما چگونه این احساسات از هم گسیخته و کاملاً متناقض را توضیح می دهید؟

رومن میگس : من فکر می کنم که باید سه مورد را از یکدیگر تفکیک کنیم : چاوز سیاسی، چاوز مردمی و چاوز دولتی. وقتی هوگو چاوز به قدرت رسید، چپ سنتی در سطح جهانی هماهنگ نبود و در دوران پسا فروپاشی جبهه

شوروی شکل خاصی نداشت و قابل انعطاف بود. چاوز به قدرت رسید و از طریق قدرت سیاسی تحولاتی را پیشنهاد کرد. او سیاستهای مرتبط به دولت را در موضع مرکزی قرار داد و برای آن نه تنها در سیاست عمومی بلکه در زمینه سیاست اقتصادی نیز نقش اصلی قائل شد. بر این اساس به زنجیره ای از موفقیت ها دست یافت: کاهش فقر، بهبود شرایط زندگی و بازگرداندن هویت مردم ونزوئلا. این آخرین نکته از نظر کمی قابل محاسبه نیست، ولی به ما اجازه می دهد که دومین وجهه یعنی شخصیت مردمی چاوز را بازشناسی کنیم.

هوگو چاوز از قشر و محیط مردمی می آید. به همین علت نیز هست که انطباق هویتی اقشار فقیر با او به راحتی صورت می گیرد. سیاه پوستان و سرخپوستان می توانند به راحتی با او انطباق هویتی داشته باشند، به این علت که او یک «زامبو» یعنی حاصل امتزاج نژاد سیاه و سرخ است. شخصیت او فوق العاده است. حساسیت و نزدیکی او به مردم در حدی است که تمام تشریفات را به هم می ریزد، برای بوسیدن یک کودک یا در آغوش گرفتن یک زن سالمند و این موضوع محافظان نزدیک او را دچار دستپاچگی می کند.

مریم لاریبی: برنامه تلویزیونی «الو رئیس جمهور» که چاوز آن را تا سال ۲۰۱۱ اداره می کرد جلوه گاه چنین رابطه ای بود. در غرب، قابل تصور نیست که رئیس جمهور طی ساعت ها، به ضرب یک بار در هفته، از طریق تلویزیون با مردم حرف بزند. این موضوع را چگونه می توانیم در ونزوئلا درک کنیم؟

رومن میگس: در کشورهای غربی چهره سیاسی بزرگی که نماینده ایده آل و آرمان خاصی برای پیشرفت و حاکمیت ملی باشد، وجود ندارد. چهره ها تنها عوض می شوند ولی برنامه نئولیبرال همچنان بر جا می ماند. در نتیجه، در مقایسه با چنین وضعیتی در غرب، چاوز، این چهره فوق العاده، می تواند مدافعان نئولیبرالیسم را به هراس بیندازد و از سوی دیگر درهای امیدی را به روی جهانیان باز کند. یک افریقائی یا فردی که در خاورمیانه زندگی می کند می تواند با او انطباق هویتی داشته باشد، و نه تنها امریکای لاتینی ها بلکه فقرای فرانسوی، طبقات متوسط در ایتالیا نیز می توانند خواهان چنین رهبری باشند.

برنامه تلویزیونی «الو رئیس جمهور» یک پیوند و رابطه مستقیم و آموزشی بود که چاوز با مردم برقرار می کرد تا راهکارهای سیاسی و طرح هایش را برای آنها توضیح دهد. این رابطه موجب ارتقاء پیوندهای عاطفی آنها شد. ولی نباید تصور کنیم که مردم این برنامه را به شکل مراسم مذهبی نگاه می کردند. تلویزیون روشن بود، ولی مثل قدیمها که

خانواده های اروپائی کنار بخاری جمع می شدند، همیشه یک نفر بود که برنامه را نگاه می کرد، بعد می رفت و بقیه را فرا می خواند، بیایید! بیایید! چاوز درباره این و یا آن موضوع حرف می زد، و همه می آمدند. در هر برنامه ای چاوز موفق می شد چهار یا پنج نظریه خیلی مهم را مطرح کند و خارج از این بحث ها سرود می خواند و داستان تعریف می کرد، و غیره. برخی اوقات برنامه خیلی هیجان انگیز می شد و یا خنده دار. برای خود من پیش آمده است که هنگام نگاه کردن به برنامه «الو رئیس جمهور» گریه کنم و پنج دقیقه بعد بخندم، چون که او داستان های خنده دار نیز تعریف می کرد. به عنوان مثال، وقتی چاوز از دانشگاه بولیواری در ونزوئلا در ماتورن پرده برداری می کرد، یکی از دانشجویان با اشک از او تشکر کرد که بدون او، هرگز نمی توانست تحصیل کند. چاوز از پشت میز بلند شد و او را در آغوش گرفت. خیلی متأثر کننده بود.

مریم لاریبی : حال بیردازیم به سومین وجهی که پیشنهاد کردید، چاوز دولتی.

رومن میگس : بله، هوگو چاوز بازرانی و گسترش دولت ونزوئلا را بازنمائی و نمایندگی می کند. ماه دسامبر وقتی برای عمل جراحی به کوبا رفته بود، مردم در میدان بولیوار گردهمایی کردند، هیجان زیادی موج می زد، با تمام بیم ها و تردیدها... به تدریج که غیبت چاوز به طول انجامید، شخصیت های بزرگ چاویسم مانند نیکلا مادوروف معاون ریاست جمهوری و دیوسدادو، رئیس مجلس ملی، ثبات دولت و تداوم امور دولتی را به عهده گرفتند.

مریم لاریبی : دهها گردهمایی در ونزوئلا برگزار شد و مردم را می دیدیم که می گریستند، و از صمیم قلب برای

سلامت رئیس جمهور دعا می کردند. آیا انقلاب بولیواری می تواند پس از چاوز دوام بیاورد؟

رومن میگس : او همچنان ضروری به نظر می رسد. پیوندهای عاطفی که پیش از این توضیح دادم وجود دارد. چاوز، پدر، برادر، رفیق، سرخپوست، سیاه پوست، طرفدار زنان و خیلی چیز های دیگر است، ولی امروز پس از دو ماه غیبت، ترس و بیم ها از بین رفته است. حالا، مردم فکر می کنند و می گویند که می خواهند چاوز برگردد و در باریناس روی «هاماک» (که یک نوع تخت خواب سنتی نزد سرخپوستان امریکای جنوبی است) استراحت کند تا کاملاً سلامتی خود را بازیابد و مردم اداره امور را تضمین خواهند کرد. رهبران سیاسی و کادرهای آموزش دیده حضور دارند. و امور عادی اداره می شود.

حتی اگر غیر عقلانی به نظر رسد، طی پانزده سال، چاوز ستون ساختار هویت ما را در اینجا نمایندگی و بازنمائی کرده است، که از او پشتیبانی کنند یا نکنند، من کاملاً این تعریف را پذیرفته ام. او یک عنصر کلیدی در ساختار هویت شخصی خود من بود. از سوی دیگر، اگر من در اینجا هستم، کمی به یمن کمک او و از سوی دیگر شبکه دوستان بوده است. تمام احساسات شخصی، حرفه ئی که من در این جا برای خودم ساخته ام، به نوعی در پیوند با چاوز بوده است. و حتی جبهه مخالفان، چه بخواهند و چه نخواهند پیرامون چاوز علیه چاوز بسیج شده اند.

از سوی دیگر، امروز، آنهایی که همیشه خواهان رفتن چاوز بودند، امروز خواهان بازگشت چاوز از کوبا هستند، به بهانه این که می خواهند بدانند آیا زنده است یا نه... نوعی اسکیزوفرنی مشاهده می شود. یعنی حتی آنها نیز به جایی رسیده اند که وضعیت سیاسی را بدون چاوز نمی توانند متصور شوند. یک کمی هذیان آمیز به نظر می رسند... با چنین مرکزیتی برای جایگاه چاوز، وقتی ۳۰ جون ۲۰۱۱ ابتدا به سرطان خود را برای نخستین بار اعلام کرد، پی بردند که چاوز بی مرگ و ابدی نیست... و این موضوع را فراموش کرده بودند! «چاوز جوان است» و فکر نکرده بودند که ممکن است روزی فرا رسد که او دیگر در اینجا نباشد. ولی از دیدگاه روانی چاویست ها حالا خودشان را آماده کرده

اند که انقلاب بولیواری را حتی بدون حضور سیاسی و جسمی فردی که مبتکر آن بود و سالها با فداکاری برای آن کوشید تحقق بخشند.

[i] <http://www.alopresidente.gob.ve/multimedia/20/p--4/tp--22/>

[ii] <http://www.youtube.com/watch?v=SHmz0ZbIW00>

پی نوشت :

1) « El programa de la MUD »

گاهنامه هنر و مبارزه

۹ مارچ ۲۰۱۳

دوسیه هوگو چاوز در انوستیگ- اکسیون

(سایت میشل کولن)

۲

|6 mars 2013

<http://www.michelcollon.info/Chavez-est-un-pilier-de-l-identite.html>